

Een herenigd team: Chris De Backer, Clay Vervaene en Edmond Cocquyt op de Vlasmarkt. © svwg

“Zware techno tot ’s ochtends? Daar komt ruzie van. Dan draai je beter Vrolijke Vrienden”: pioniers over 25 jaar sfeerbeheer op de Gentse Feesten

De Gentse Feesten, die eindigen voor elke zichzelf respecterende festivalganger op de Vlasmarkt, met een Irish coffee in de hand. Dat het grootste openluchtfestival van Europa elk jaar ruim een miljoen bezoekers ontvangt zonder dat de vrolijkheid onderbroken wordt, hebben we te danken aan de mensen van sfeerbeheer. Op elk festival intussen ingeburgerd, maar ook dat ontstond hier, in Gent, op de Vlasmarkt. De pioniers van 25 jaar geleden doen hun verhaal en leggen voor eens en altijd uit waar de naam ‘sfeerbeheer’ vandaan komt. “Een klein duwtje in de rug - letterlijk - is al genoeg.”

Café Trefpunt, een week voor de Gentse Feesten losbarsten. Voor mij zitten nachtburgemeester Edmond Cocquyt jr, Chris De Backer en Clay Vervaene: drie belangrijke poten van een hecht team dat ooit het sfeerbeheer in Gent uit de grond stampte. Charlatan-boegbeeld Gerald Claes laat zich excuseren - die voorbereidingen doen zichzelf niet. Topic van de dag: hoe zorg je ervoor dat een massa van duizenden dronken en benevelde feestvierders zich amuseert, zonder dat het feestje uit de hand loopt? We duiken de geschiedenis in.

Aftellen tot de Gentse Feesten

“Je moet begrijpen, de Vlasmarkt was oorspronkelijk deel van Trefpunt, een soort *wingewest*”, lacht Cocquyt. “Met Walter De Buck als goeroe was hier een kunstenaarsmarktje en veel gezellige sfeer. Om elf uur werd iedereen op Trefpunt buiten gesmeten en startte er een film. De feestengangers gingen dan naar de Vlasmarkt om verder door te drinken. Het was een beetje het Wilde Westen maar écht een geweldige periode. De cafés gingen door tot het personeel te moe was of het publiek niets meer uitgaf.”

Geen weerstand

Die cafés, dat waren onder andere ‘t Krochtje en de Ekkentoe en het toen net overgenomen danscafé Charlatan. Een piepjonge Gerald Claes en zijn iets oudere

ontstonden vechtpartijen en dat stond de mensen niet aan. Ik hield een oogje in het zeil vanop het plein en Gerald vanop de verdieping. We belden af en toe, maar we hadden zelf misschien ook een glas te veel op - eigenlijk konden we dat niet aan, we waren nog heel jong”, zegt Edmond.

Een jonge Joris Claes (links) en broer Gerald (rechts). © PHOTO NEWS

Enter Chris De Backer, nu vooral bekend van kombuchamerk Yugen, en Clay Vervaene. “Ik kende Chris van op school. Hij was een boomlange kerel, die bovendien een gsm had, toen was dat nog uitzonderlijk”, herinnert Edmond zich. Chris knikt: “De sleutel zat er hem in dat je kalm moest blijven en in de hippievibes van die toen 4.000 tot 5.000 mensen meeinging. Gewoon niet laten escaleren, want als er één gevecht uitbreekt, is de sfeer kapot. Twee groepen van vijf á tien man kunnen de hele avond om zeep helpen. Ik kon de mensen met respect behandelen. Ik was ook één van hen hé - dat wekte geen weerstand op.”

“

Edmond Cocquyt jr, nachtburgemeester

“Maar we bleven wel wat problemen hebben”, pikt Edmond in. “Gerald had ook snel door dat we door aangepaste muziek te draaien, één en ander in de hand hielden. Zware techno tot 8 uur ‘s ochtends, dan lopen mensen opgedraaid en gaan ze ruzie zoeken.” Hij wordt er een beetje nostalgisch van. “Het was waanzinnig, maar ook één van de mooiste periodes van mijn leven. We deden maar wat. Maar het was tijd voor verandering. We wisten ook dat als het één keer echt mis zou gaan, het volledig gedaan was. De tijd dat we een piano door het raam duwden om te zien wat er zou gebeuren, ligt echt achter ons.”

Op het matje

“In 2004 werden we door de toenmalige schepen van Feesten Daniël Termont en Jan Schiettekatte van de Dienst Feestelijkheden op het matje geroepen. We dachten dat het uit was met de pret, in plaats daarvan is er besloten dat de Vlasmarkt een soort drainageplein zou worden. Waar iedereen kon doorfeesten als de andere pleinen sloten, zo moesten de flikken ook maar één plein in het oog houden. Een jaar later kregen we een sluitingsuur: 8 uur ‘s morgens op gewone dagen en 10 uur op de laatste dag. Dan was het vanzelf gedaan met zatte mensen die om twee uur in de namiddag nog in de riool lagen.”

© Joost De Bock

In 2004 kreeg de Vlasmarkt een sluitingsuur opgelegd. “Dan was het vanzelf gedaan met zatte mensen die om twee uur in de namiddag nog in de riool lagen”. © Joost De Bock

En dan is er nog Clay Vervaene. Als Chris de eerste ‘sfeerbeheerder’ is, dan is Clay de vader van het systeem dat ook nu nog doorloopt. Ook piepjong toen, maar met een ijzeren discipline en een goed idee van hoe hij sfeerbeheer moest organiseren. “Gerald en Joris waren direct fan omdat hij niet dronk, dan kon hij naar het overleg met de politie ‘s ochtends”, zegt Edmond.

“

Gerald legde bijvoorbeeld ‘Vrolijke Vrienden’ op en dan waren ze met 4.000 tegelijk heen en weer aan het wiegen

Clay Vervaene

“Het belangrijkste principe staat hier op de gevel van café Trefpunt”, zegt Clay. “‘Alles van waarde is weerloos’. Je moet mensen respecteren, ook als ze aan het feesten zijn. Maar iedereen heeft een ander idee van hoe hun feestje er uit moet zien, en dat kan soms clashen. Je moet hen tegemoetkomen, maar de clash tussen

en weer aan het wiegen. Of twee groepen jongeren waarvan je op voorhand zag dat ze ruzie konden krijgen, met een vriendelijk duwtje in de rug samen zetten. Dan was het plots één groep en één groot feest.”

SFEERBEHEER

Het werpt zijn vruchten af. “Op het overleg in het stadhuis konden we gewoon resultaten voorleggen en daar kregen we direct respect voor”, zegt Clay. “Maar we hadden heel sterk onze eigen principes en stonden dus ook los van de politie. Geen uniform - we hebben één jaar lang een T-shirt gehad met ‘STEWARD’ op, dat wilde ik niet meer. Het is ‘SFEERBEHEER’ geworden. Het werkt alleen als je van onderop gaat, als je mensen zélf in die kleine samenleving op de Gentse Feesten laat bestaan. Van bovenop sfeer beheren, dat gaat niet. Als ik een boete had kunnen uitdelen, en de mensen weten dat, dan had ik gewoon een klop in mijn gezicht gekregen.”

“Je moet helpen: dat is de basis. Als er iemand valt, dan ga je eerst verzorgen.” © Joost De Bock

Van sfeerbeheer naar FLOW

En dat gebeurde dus niet. “Er werden een paar gsm’s uit mijn handen geslagen,

bij ons luisteren hoe wij het deden, Boomtown was ook met zo'n werking bezig. Ook de politie heeft veel van onze ideeën meegenomen. Enkel de attitude was daar anders (*lacht*)."

"We begonnen strategisch te denken. Het lukte ons om een plein van een paar duizend man aan feestgangers kalm te houden met een groep mensen die een paar basisprincipes goed onder de knie hadden. Je moet helpen: dat is de basis. Als er iemand valt, dan ga je eerst verzorgen. Soms raadden we aan om iemand een half uurtje te laten slapen en dan in Baudelo door te laten feesten. Beheren, niet beheersen, met andere woorden. Gelukkig hadden Gerald en Joris oren naar vragen zoals de glazen inwisselen voor bekertjes." En de naam 'Sfeerbeheer'? "Eigenlijk komt die van een meubelwinkel, het klonk sympathiek."

Zo ontstond in enkele jaren tijd de voorloper van wat nu op alle festivals, van Tomorrowland tot uw lokaal parochiefeest, in zekere zin wordt toegepast. "We zijn op de Vlasmarkt - het hardste, smerigste plein - begonnen en we hebben er weer een volksfeest van gemaakt. Intussen is sfeerbeheer geëvolueerd naar FLOW, in handen van Adriaan Doutrepont en Matthias Dermout. Zij zetten de erfenis van Clay Vervaene verder."

LEES OOK.

[Laatste fase restauratie Lam Gods ingezet dankzij 319.000 euro Vlaamse steun: "Geen half werk voor dit weergaloze meesterwerk"](#)

[Hoe topmagistraten hun kinderen via examenfraude in hun voetsporen wilden krijgen: "Alstublieft... Geef me niet de doodstraf"](#)

[RESTOTIP. Moscou, by Danny Horseele: verhuisd naar de Gentse rand maar niks aan kwaliteit ingeboet, integendeel](#)